

Početna stranica>Zakonodavstvo i sudska praksa>Nacionalno zakonodavstvo

Legislația națională

Cipar

Conform articolului 1 din Constituție (Σύνταγμα), „Statul Cipru este republică independentă și suverană, cu regim prezidențial”, fondat pe principiile legalității, separării puterilor în stat (executivă, legislativă și judecătorească), imparțialității sistemului judiciar și respectării și apărării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Drepturile și libertățile fundamentale ale omului sunt prevăzute în partea a II-a a Constituției, care reflectă Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) (Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων) (Ε.Σ.Α.Δ.), iar, conform articolului 35 din Constituție, „Autoritățile legislative, executive și judecătorești ale republicii au obligația să asigure, în limitele atribuțiilor lor, aplicarea eficientă a dispozițiilor cuprinse în această parte.” Legalitatea este apărută nu numai de dispozițiile scrise ale Constituției și de prevederile legale, ci și de angajamentul guvernului de a respecta atribuțiile constituționale care i-au fost acordate, de a asigura că organele legislative adoptă legi constituționale și că puterea judecătorească este imparțială și independentă.

Izvoare de drept

1. Dreptul Uniunii Europene

Cipru a devenit stat membru egal și cu drepturi depline al Uniunii Europene la data de 1 mai 2004 și trebuie să respecte dreptul Uniunii Europene. Conform jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene (Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης), dreptul Uniunii Europene are întâietate față de dreptul național al statelor membre, incluzând atât legislația națională, cât și Constituția.

Supremația dreptului Uniunii Europene asupra Constituției Republicii Cipru este asigurată de prevederile Constituției Republicii Cipru, modificată prin Legea privind cel de-al cincilea amendament la Constituție (Ο περί της Πέμπτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος) (Legea 127(I)/2006), cu scopul de a preciza supremația și întâietatea dreptului Uniunii Europene față de Constituție.

Republica Cipru și-a adaptat și armonizat legislația națională cu legislația Uniunii Europene, adoptând numeroase acte legislative și, în același timp, abrogând sau modificând numeroase dispoziții din legislația națională, inclusiv prevederile Constituției, astfel cum s-a menționat mai sus.

Dreptul Uniunii Europene este, prin urmare, izvorul de drept cu cea mai mare forță juridică în Republica Cipru și include atât normele adoptate de către statele membre, cum ar fi Tratatul de instituire a Comunității Europene și protocoalele și anexele la acestea, cu completările și modificările ulterioare, cât și normele emise de instituțiile Uniunii Europene sub formă de regulamente, directive sau decizii. Acesta include de asemenea normele aparținând convențiilor internaționale încheiate între UE și țările terțe sau organizațiile internaționale, principiile generale și fundamentale de drept, dreptul cutumiar („common law”), normele generale ale dreptului public internațional și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, conform căreia drepturile fundamentale ale omului, ca principii generale de drept, constituie parte integrantă a *acquis*-ului european.

2. Constituția Republicii Cipru

Constituția Republicii Cipru a fost adoptată în 1960, în momentul proclamării Republicii Cipru și, conform articolului 179 din Constituție, aceasta reprezintă legea supremă a Republicii Cipru. După aderarea Republicii Cipru la Uniunea Europeană și modificarea Constituției acesteia, astfel cum este menționat anterior la secțiunea 1, dreptul Uniunii Europene are întâietate față de ordinea constituțională internă, iar normele de drept incluse în Constituție trebuie să respecte legislația UE.

3. Convenții/Tratate/Acorduri internaționale

Conform articolului 169 din Constituție, după ce convențiile, tratatele sau acordurile internaționale încheiate în baza hotărârii Consiliului Ministerial au fost ratificate prin lege și publicate în Monitorul Oficial, acestea au forță juridică mai mare decât orice lege națională (cu excepția Constituției) și, în cazul unui conflict de legi, acestea au întâietate, cu condiția să fie aplicate în mod similar și de către cealaltă parte.

4. Legi formale

Legile formale sunt legile adoptate de Camera Reprezentanților (Βουλή των Αντιπροσώπων), organ cu putere legislativă, și trebuie să respecte atât legislația Uniunii Europene, cât și Constituția.

Conform prevederilor articolului 188 din Constituție, legile în vigoare în Republica Cipru în prezent sunt legile care se regăseau în Codul de legi, în conformitate cu articolul menționat, în ziua anterioară proclamării independenței, cu excepția cazului în care au fost adoptate sau vor fi adoptate alte dispoziții în conformitate cu o lege aplicabilă sau adoptată în temeiul Constituției, precum și legile adoptate de Camera Reprezentanților (Βουλή των Αντιπροσώπων) după proclamarea independenței.

5. Acte normative

Actele normative sunt acte legislative emise de executiv în temeiul puterilor statutare cu care a fost învestit acesta și trebuie să respecte legislația UE, Constituția și legile naționale.

Competențele administrației de a adopta norme juridice suplimentare (legislație secundară), necesare pentru punerea în aplicare și executarea unei legi, sunt cunoscute sub numele de competențe de reglementare și, deși puterea legislativă este deținută în Cipru de către Camera Reprezentanților, administrația poate interveni pentru reglementarea unor aspecte specifice sau de interes local ori tehnic sau a unor aspecte detaliate.

6. Jurisprudența Curții Supreme (Ανώτατο Δικαστήριο)

În Cipru, hotărârile judecătorești pronunțate de către Curtea Supremă au caracter obligatoriu pentru toate celelalte instanțe de grad inferior de jurisdicție. De aceea, o hotărâre judecătorească pronunțată de Curtea Supremă prin interpretarea unei norme de drept este considerată izvor de drept.

7. Drept cutumiar – Principiile echității

Dreptul cutumiar („common law”) (κοινοδικαιο) și principiile echității (επιείκεια) sunt considerate de asemenea izvoare de drept în cauzele pentru care nu există alte dispoziții legislative.

Tipuri de instrumente juridice - descriere

Scrise

Constituția Republicii Cipru

Convențiile/tratatele/acordurile internaționale încheiate cu țările terțe, ratificate prin lege și publicate în Monitorul Oficial al Republicii, care au întâietate față de orice lege națională, cu condiția ca acestea să fie aplicate în mod similar și de către cealaltă parte.

Legile aflate în vigoare, conform prevederilor articolului 188 din Constituție, în ziua anterioară proclamării independenței, cu excepția cazului în care s-au adoptat sau se vor adopta alte dispoziții în conformitate cu o lege aplicabilă sau adoptată în temeiul Constituției. Legile adoptate de Camera Reprezentanților după proclamarea independenței.

Acte normative (Κανονιστικές Πράξεις) (Regulamente) (Κανονισμοί).

Nescrise

Jurisprudența Curții Supreme, a Curții de Justiție a Uniunii Europene și a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Dreptul cutumiar („common law”) și principiile echității, cu excepția cazului în care s-au adoptat sau se vor adopta alte dispoziții în conformitate cu o lege aplicabilă sau adoptată în temeiul Constituției.

Ierarhizarea normelor

După aderarea Republicii Cipru la Uniunea Europeană, ierarhia normelor în Republica Cipru este următoarea:

DREPTUL UNIUNII EUROPENE

CONSTITUȚIA REPUBLICII CIPRU

CONVENȚII/TRATATE/ACORDURI INTERNAȚIONALE

LEGI FORMALE

ACTE NORMATIVE

JURISPRUDENȚA CURȚII SUPREME

DREPTUL CUTUMIAR („COMMON LAW”) ȘI PRINCIPIILE ECHITĂȚII

Dreptul cutumiar („common law”) și principiile echității sunt izvoare de drept în Cipru și se aplică în cauzele pentru care nu există niciun alt cadru instituțional sau nicio altă dispoziție legislativă.

Instituții competente de adoptarea normelor juridice

Constituția Republicii Cipru face o distincție clară între cele trei puteri în stat. Puterea executivă este exercitată de președinte, vice-președinte și Consiliul Ministerial, puterea judiciară este exercitată de instanțele judecătorești ale republicii, iar puterea legislativă este exercitată de Camera Reprezentanților, care este organul legislativ suprem al Republicii Cipru. Deși Camera Reprezentanților este organul legislativ suprem, organele puterii executive au competența de a stabili normele juridice necesare pentru aplicarea unei legi și de a o adapta la numeroasele situații în care poate fi aplicată aceasta. Competențele atribuite administrației de a adopta norme juridice suplimentare necesare pentru aplicarea și executarea unei legi sunt numite competențe de reglementare.

Procesul de luare a deciziilor

Procedura de adoptare a unei legi începe odată cu depunerea unei propuneri sau a unui proiect de lege. Propunerile legislative pot fi introduse de către membrii Camerei Reprezentanților, iar proiectele de lege, de către miniștri. Toate propunerile și proiectele de lege depuse în Camera Reprezentanților sunt supuse dezbaterii, mai întâi în cadrul comisiilor parlamentare competente, iar apoi în plen.

Legile și rezoluțiile analizate de Camera Reprezentanților sunt adoptate cu majoritate simplă de către membrii votanți prezenți și, după adoptare, sunt trimise la Biroul Președintelui Republicii, care le promulgă și aprobă publicarea lor în Monitorul Oficial al Republicii sau le trimite înapoi în Camera Reprezentanților spre reexaminare. În acest ultim caz, dacă aceasta își menține hotărârea, președintele trebuie să promulge legea în cauză, cu excepția cazului în care își exercită dreptul constituțional de a o supune analizei Curții Supreme, care decide dacă legea respectă prevederile Constituției și ale dreptului Uniunii Europene. Dacă răspunsul Curții Supreme este afirmativ, atunci legea este promulgată imediat; în caz contrar, aceasta nu este promulgată.

Legea este inclusă în Codul de legi la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii sau la data stipulată în legea respectivă și poate fi abrogată printr-o altă lege sau în mod tacit, în anumite condiții.

Baze de date juridice

Următoarele baze de date juridice sunt disponibile în Republica Cipru:

[CYLAW](#)

[PORTALUL JURIDIC AL REPUBLICII CIPRU](#) (ΝΟΜΙΚΟΣ ΚΟΜΒΟΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ)

Este gratuit accesul la bazele de date?

CYLAW poate fi consultată gratuit. PORTALUL JURIDIC AL REPUBLICII CIPRU poate fi accesat numai de către abonați.

Scurtă descriere

1. CYLAW

CyLaw a fost creată în ianuarie 2002 ca o bază de date non-profit care oferă informații juridice obiective și gratuite, precum și posibilitatea de a consulta izvoarele de drept cipriote, ca parte a tendinței internaționale de a oferi acces gratuit la legislație. Bazele de date CyLaw conțin hotărâri judecătorești pronunțate de Curtea Supremă și Instanța de dreptul familiei de al doilea grad de jurisdicție începând din 1997, normele de procedură civilă și mai multe articole și texte juridice.

Hotărârile judecătorești din cadrul bazei de date CyLaw au fost înregistrate în format electronic de către Curtea Supremă. Textele hotărârilor incluse în aceasta sunt autentice și sunt prezentate astfel cum au fost pronunțate de către Curtea Supremă, fără alte modificări sau rectificări.

2. Portalul juridic al Republicii Cipru

Prin intermediul Portalului juridic al Republicii Cipru se oferă un acces facil, printre altele, la articole de presă, texte și articole de interes imediat pentru orice persoană implicată în acțiuni juridice, precum și la o bază de date juridică pentru abonați, care include bazele de date privind „Legislația” (Νομοθεσία) și „Jurisprudența” (Νομολογία) Republicii Cipru.

Repertoriul de legi (Ευρετήριο των Νόμων) conține un director cuprinzând toate legile incluse în Codul de legi sau abrogate, precum și un director care include toate regulamentele conexe. Listele sunt actualizate permanent, la publicarea Monitorului Oficial.

Repertoriul de jurisprudență (Ευρετήριο της Νομολογίας) oferă posibilitatea de a căuta textul oricărei hotărâri judecătorești pe baza a diferite criterii de căutare.

Linkuri relevante

[Biroul de Contencios](#) (Law Office)

[Curtea Supremă](#)

[Camera Reprezentanților](#) (Βουλή των Αντιπροσώπων)

Ultima actualizare: 11/03/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.